

Państwowa Inspekcja
Ochrony Roślin i Nasiennictwa

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI
OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA

2024

PIORIN

PAŃSTWOWA INSPEKCJA OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICTWA

al. Jana Pawła II 11, 00-828 Warszawa

telefon: 22 652 92 90

telefon: 22 652 92 91

www.gov.pl/piorin

Chroniąc rośliny, chronisz życie

Pełny tekst sprawozdania z działalności
Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2024 roku do pobrania

po zeskanowaniu
kodu QR

lub

bezpośrednio pod
adresem strony internetowej

<https://www.gov.pl/piorin/sprawozdania-z-dzialalnosci-piorin>

Państwo Państwo,

Zachęcam Państwa do zapoznania się z informacją o działalności Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) oraz ze sprawozdaniem, dostępnym w formie elektronicznej po zeskanowaniu kodu QR na sąsiedniej stronie. Zawarto w nich szczegółowe dane o sprawowanym przez Inspekcję nadzorze nad zdrowiem roślin, nad importem i eksportem towarów roślinnych, o kontroli środków ochrony roślin i nawozów, a także o wykonywanej ocenie materiału siewnego i sprawdzaniu prawidłowości jego obrotu. Korzystając z okazji, pozwalam sobie uzupełnić informacje i dane liczbowe, wskazaniem najważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w 2024 roku.

Początek ubiegłego roku to okres protestów rolniczych, dotyczących ochrony rynków rolnych, a także polityki klimatycznej Unii Europejskiej wobec rolnictwa. Przedstawiciele Inspekcji uczestniczyli w wielu spotkaniach z rolnikami, wykorzystując przyjmowane wnioski do doskonalenia działalności kontrolnej. Dążenie do ciągłej poprawy jest przedmiotem „Strategii rozwoju PIORiN na lata 2022-27”, która pod koniec ubiegłego roku osiągnęła półmetek swojego wdrażania. Wśród działań objętych strategią należy podkreślić projekty innowacyjne, dzięki którym w naszych strukturach pracuje już ponad 50 bezzałogowych statków powietrznych, obsługiwanych przez ponad setkę licencjonowanych pilotów. Program poprawy wyposażenia laboratoriów pozwala na powszechne wykorzystanie najnowszych technik molekularnych w diagnostyce fitosanitarnej i wykrywania GMO, a także nowoczesnych metod badania pozostałości środków ochrony roślin i oceny nasion. Trwa proces cyfryzacji zadań, podejmowane są kolejne projekty pilotażowe, które zmierzają do usprawnienia i obniżenia nakładów pracy inspektorów.

W maju 2024 roku Inspekcja obchodziła 20-lecie członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Uczestnictwo w strukturach UE, które przeobraziło polskie rolnictwo, wywarło także silny wpływ na działalność PIORiN. We wspomnieniach wielu pracowników, którzy rozpoczynali pracę przed przystąpieniem do Wspólnoty, powtarzały się opinie o pozytywnych zmianach dotyczących standardów działania Inspekcji, chociaż nie brakowało głosów o większej złożoności i pracochłonności wykonywanych zadań. Kolejna obchodzona rocznica to 100-lecie Międzynarodowego Związku Oceny Nasion (ISTA). Wzruszającym momentem było dla mnie wystąpienie podczas jubileuszowej konferencji w Cambridge, w tym samym mieście, w którym między innymi przedstawiciel II Rzeczypospolitej podpisał w 1924 roku akt założycielski ISTA. Dzięki członkostwu w tej organizacji i akredytacji laboratoriów, polskie nasiona mają łatwiejszy dostęp do zagranicznych rynków zbytu.

Aktywność międzynarodowa PIORiN przejawia się nie tylko w pracach grup i komitetów UE, ale także w organizacjach światowych jak struktury Międzynarodowej Konwencji Ochrony Roślin (IPPC) i Europejsko-Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO), gdzie ustalane są standardy obowiązujące w obrocie roślinami. To również współpraca bilateralna, która zaowocowała w ubiegłym roku m.in. otwarciem dla kolejnych polskich produktów roślinnych rynków Wietnamu, Indii oraz Izraela.

Istotą działania Inspekcji pozostaje niezmiennie praca w terenie, współpraca z rolnikami i przedsiębiorcami w celu zapewnienia najwyższych standardów zdrowia roślin oraz kontrola spełnienia wymagań nabywanych przez producentów rolnych nawozów, środków ochrony roślin i materiału siewnego. Dlatego też, kończąc moje słowo wstępne, kieruję serdeczne podziękowania do inspektorów i pracowników laboratoriów, którzy codziennym zaangażowaniem i sumienną służbą umożliwiają wykonanie zadań i rozwój Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Andrzej Chodkowski
Andrzej Chodkowski
Główny Inspektor

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) na podstawie postanowień prawa międzynarodowego i przepisów krajowych pełni funkcję urzędowej służby ochrony roślin.

PAŃSTWOWA INSPEKCJA OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICTWA

- Ochrona fitosanitarna
- Rozwój eksportu
- Kwalifikacja materiału siewnego
- Kontrola przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego GMO
- Działanie na rzecz rolników i przedsiębiorców
- Bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin
- Kontrola nawozów i środków wspomagających uprawę roślin
- Integrowana Produkcja
- Nowoczesna diagnostyka laboratoryjna

Misją PIORiN jest wspieranie polskiej gospodarki i zapewnienie bezpieczeństwa konsumentów.

CELE MERYTORYCZNE

- Bezpieczny obrót krajowy i międzynarodowy towarami roślinnymi
- Zapewnienie właściwego poziomu zdrowotności upraw
- Zagwarantowanie odpowiedniej jakości materiału siewnego
- Prawidłowy obrót i stosowanie środków ochrony roślin oraz nadzorowanie obrotu nawozami i środkami wspomagającymi uprawę roślin

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICTWA

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICTWA Centralne Laboratorium

**GŁÓWNY INSPEKTORAT
OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICTWA**
al. Jana Pawła II 11
00-828 Warszawa

**GŁÓWNY INSPEKTORAT
OCHRONY ROŚLIN I NASIENNICTWA**
Centralne Laboratorium
ul. Żwirki i Wigury 73
87-100 Toruń

W INTERNECIE
www.gov.pl/piorin

NA FACEBOOKU
facebook.com/pioringovpl

NA X
x.com/pioringovpl

NA INSTAGRAMIE
instagram.com/pioringovpl

NA YOUTUBIE
youtube.com/@piorin

GI - GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY
ROŚLIN I NASIENNICTWA
WI - WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY
ROŚLIN I NASIENNICTWA

- Około 46 tys. ha upraw, 470 tys. ton, 360 mln sztuk, 1,26 mln m³ roślin, produktów roślinnych i przedmiotów poddanych kontrolom
- Kontrole pod kątem 61 agrofagów kwarantannowych i agrofagów objętych środkami
- 830 decyzji administracyjnych wydanych w sprawie zwalczania agrofagów kwarantannowych i objętych środkami
- 3606 przeprowadzonych kontroli wykonania decyzji
- 57 633 podmioty profesjonalne zarejestrowane ze względów fitosanitarnych
- 5 450 podmiotów profesjonalnych upoważnionych do wydawania paszportów roślin
- 807 850 wydanych paszportów roślin
- 35 712 paszportów roślin dla 12 018 ton ziemniaków przemieszczanych do innych państw członkowskich UE
- Zaangażowanie w kampanię UE nt. zdrowia roślin #PlantHealth4Life

Agnieszka Sahajdak

Dyrektor Biura Nadzoru
Fitosanitarnego i Współpracy
Międzynarodowej

Nie ma zdrowych ludzi i zwierząt bez zdrowych roślin. Skuteczny nadzór nad zdrowiem roślin zapewnia bezpieczeństwo fitosanitarne kraju poprzez szybkie wykrywanie i eliminowanie agrofagów stanowiących istotne zagrożenie dla roślin uprawnych i środowiska oraz umożliwienie bezpiecznego obrotu towarami pochodzenia roślinnego w kraju, w Unii Europejskiej oraz z krajami nienależącymi do UE. Bezpieczeństwo to zapewniamy poprzez realizację zadań kontrolnych oraz wydawanie dokumentów, poświadczających właściwy stan fitosanitarny towarów.

KONTROLA EKSPORTU

Wydano **42 044** świadectwa fitosanitarne
– umożliwiony eksport

■ 3 658 401 ton

■ 47 961 325 sztuk

■ 1 199 714 m³

towarów do **132 państw.**

Główne kierunki eksportu:
Ukraina, Białoruś, Kazachstan, Egipt

KONTROLA IMPORTU

Granicznej kontroli fitosanitarnej poddano **52 248** przesyłek, w tym **422** przesyłki zostały zakwestionowane i niedopuszczone do wwozu na teren UE. Najwięcej kontroli wykonano dla drewnianych materiałów opakowaniowych (DMO), które są wykorzystane w transporcie wielu towarów.

Najwięcej skontrolowanych przesyłek sprowadzono z **Chin, Indii, Ukrainy i Stanów Zjednoczonych**

- 146 009,5 ha plantacji nasiennych i 418 004 ton materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych oraz 133 865 ton sadzeniaków ziemniaka objętych oceną
- 18 872 świadectwa oceny polowej plantacji nasiennych
- 7 902 świadectwa oceny laboratoryjnej (kwalifikacji)
- 1 415 świadectw mieszanek materiału siewnego przez laboratoria urzędowe
- 2 229 świadectw oceny laboratoryjnej (weryfikacyjnej) sadzeniaków ziemniaka
- 6 620 świadectw oceny cech zewnętrznych sadzeniaków ziemniaka
- 949 informacji o dyskwalifikacji po ocenie polowej
- 138 informacji o dyskwalifikacji sadzeniaków ziemniaka po ocenie weryfikacyjnej oraz 5 informacji o dyskwalifikacji po ocenie cech zewnętrznych sadzeniaków ziemniaka;
- 22 934 informacje o wynikach badania oraz dyskwalifikacji materiału siewnego
- 343 wystawione międzynarodowe świadectwa ISTA ("orange")
- 31 193 (nasiona) próby ocenione laboratoryjnie
- Nadzór nad pomiotami akredytowanymi:
 - 371 kwalifikatorami
 - 377 próbobiorcami materiału siewnego roślin rolniczych (z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka) i warzywnych
 - 31 laboratoriami akredytowanymi
- 475,6 ha upraw kwalifikowanego i elitarnego materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych
- 10 755 kontroli u 9 529 podmiotów prowadzących obrót materiałem siewnym

Anna Kraśniewska

Dyrektor Biura Nasiennictwa

Wszystko zaczyna się na polu. Materiał siewny jest pierwszym ogniwem w łańcuchu żywieniowym mającym bezpośredni wpływ na produkcję żywności. Inspektorzy w terenie i analitycy nasienni realizują wytyczone zadania w zakresie nadzoru nad prowadzoną w kraju produkcją oraz obrotem materiałem siewnym. Współdziałanie PIORiN z producentami rolnymi ma istotny wpływ na realną poprawę bezpieczeństwa i zdrowia społecznego.

- 1 530 949 wydanych etykiet materiału siewnego w tym 51 782 etykiet OECD
- Nadzór nad 70 podmiotami upoważnionymi do wypełniania urzędowych etykiet oraz 155 podmiotami upoważnionymi do wydawania urzędowych etykiet, w tym 74 podmiotami upoważnionymi do wydawania etykiet dla materiału szkółkarskiego
- 244 kontroli u przedsiębiorców i dostawców przywożących materiał siewny z państw trzecich

KONTROLA UPRAW GMO

- 2 584 kontroli upraw pod kątem obecności GMO (kukurydza, rzepak, soja), w tym:
 - 483 kontroli partii materiału siewnego
 - 568 kontroli plantacji nasiennych
 - 1 533 kontroli plantacji produkcyjnych

ROLNICTWO EKOLOGICZNE

- 12 aktualizacji wykazu ekologicznego materiału do siewu i sadzenia
- 4 319 pozwoleń w sprawie zastosowania nieekologicznego materiału siewnego w rolnictwie ekologicznym

KONTROLA UPRAW WINOROŚLI

- 226 kontrole upraw winorośli przeznaczonych do produkcji wina, o powierzchni 294,2 ha

WPROWADZANIE DO OBROTU ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

- 7 911 nadzorowanych punktów sprzedaży środków ochrony roślin
- 5 729 przeprowadzonych kontroli wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin
- 314 przebadanych próbek środków ochrony roślin
- Udział w międzynarodowej operacji Silver Axe w zakresie zwalczania nielegalnych środków ochrony roślin koordynowanej przez EUROPOL
- Nadzór nad reklamą środków ochrony roślin

Joanna Tumińska

Dyrektor Biuro Ochrony Roślin i Nawozów

Naszym działaniom przyświeca wyznaczony cel, jakim jest eliminowanie zagrożeń dla ludzi, zwierząt oraz środowiska, pochodzących ze środków ochrony roślin i nawozów. Realizujemy go w szczególności poprzez kontrole całego łańcucha dostaw tych produktów oraz szczegółowe weryfikowanie czy środki ochrony roślin są stosowane zgodnie z warunkami dopuszczenia ich do obrotu, a produkowana żywność nie zawiera ich pozostałości powyżej dopuszczalnych stężeń, mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia.

STOSOWANIE ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

- 25 021 przeprowadzonych kontroli stosowania środków ochrony roślin, najwięcej w woj. mazowieckim i lubelskim
- 3 763 przebadanych próbek pod kątem pozostałości środków ochrony roślin
- 69 101 opryskiwaczy i innych sprzętów przebadanych w jednostkach nadzorowanych przez PIORiN
- 104 806 osób przeszkolonych w zakresie środków ochrony roślin w jednostkach nadzorowanych przez PIORiN
- Certyfikacja systemu jakości żywności Integrowana Produkcja
- 4 143 nadzorowanych doświadczeń skuteczności działania środków ochrony roślin
- 2 500 przeprowadzonych ankiet w zakresie statystyki zużycia środków ochrony roślin
- Udział w systemie wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF

NAWOZY I ŚRODKI WSPOMAGAJĄCE UPRAWĘ ROŚLIN

- Kontrola nawozów, podłoży, środków poprawiających właściwości gleby, stymulatorów wzrostu, produktów pofermentacyjnych
- Kontrola udostępniania produktów nawozowych UE i nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”
- 1 549 skontrolowanych podmiotów
- 11 219 skontrolowanych partii produktów
- 288 449 ton poddanych kontroli
- 235 próbek zbadanych w laboratoriach
- Ocena produktów w ramach wzajemnego uznawania
- Udział w systemie wymiany informacji ICSMS

BAZA LABORATORYJNA

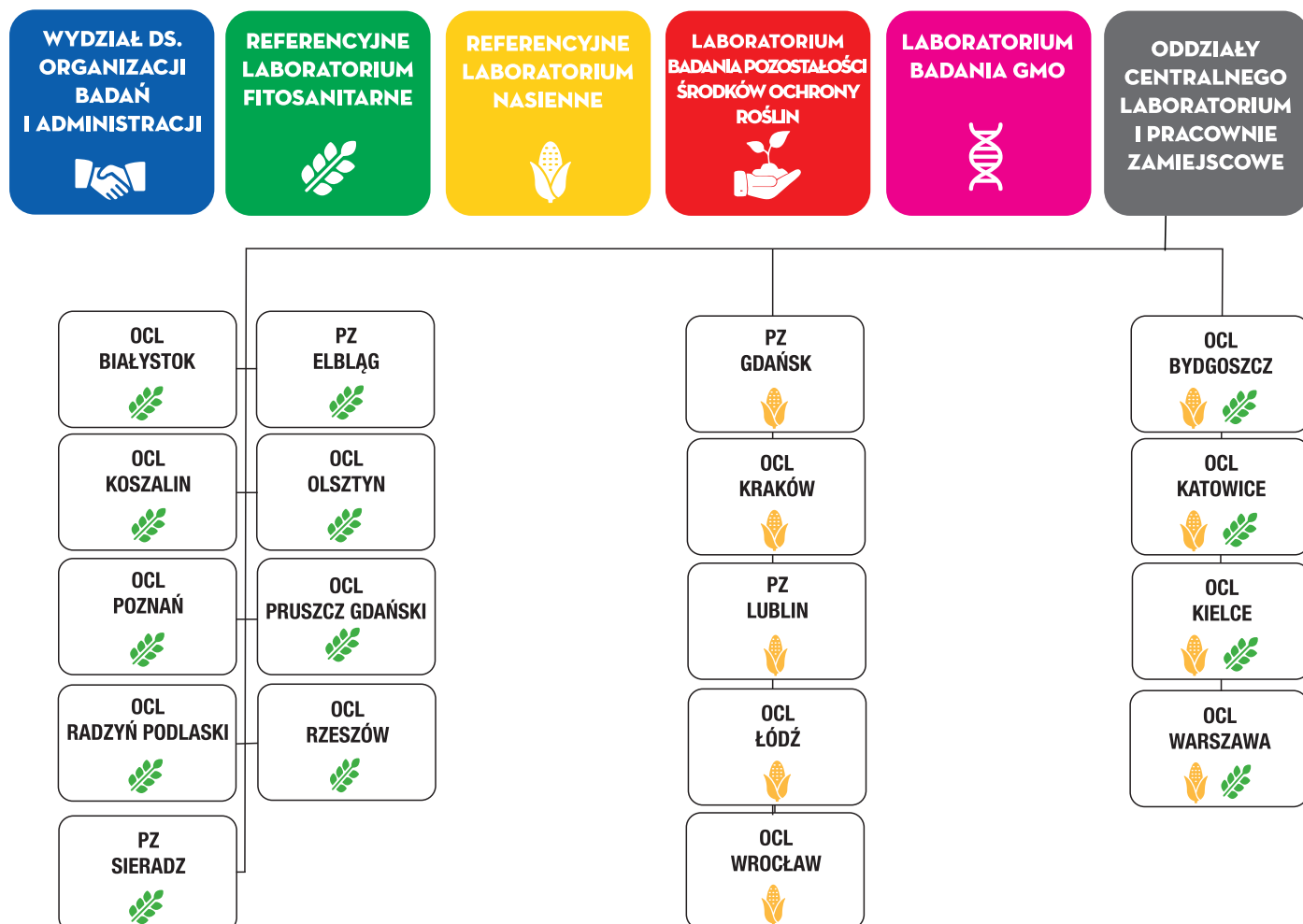
Laboratoria spełniają wymagania akredytacyjne określone w normie PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02. Referencyjne Laboratorium Nasienne w Poznaniu oraz Oddział CL w Warszawie posiadają akredytację Międzynarodowego Związku Oceny Nasion ISTA. Akredytacja ISTA stanowi podstawę do wydawania Międzynarodowych Świadectw Partii Nasion Orange oraz Międzynarodowych Świadectw Próbkki Nasion Blue, wymaganych w obrocie materiałem siewnym i nasionami do krajów trzecich.

Sylwia Jurkiewicz

Dyrektor
Centralnego Laboratorium

Badania Laboratoryjne wykonywane w oparciu o najnowsze metody badawcze gwarantują skuteczną działalność Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Sukcesywne rozszerzanie zakresów akredytacji jednostek organizacyjnych Centralnego Laboratorium zapewnia bogaty zakres badań/usług oferowanych naszym Klientom. Wiarygodność wyników badań jest zapewniona dzięki wysokim kompetencjom personelu, który jest nadzorowany przez krajowe laboratoria referencyjne poprzez prowadzenie kontroli, organizację badań biegłości oraz potwierdzanie ważności wyników analiz uzyskiwanych w Oddziałach. Kompetencje krajowych laboratoriów referencyjnych potwierdzają zadowalające wyniki udziału w badaniach biegłości organizowanych przez Europejskie Laboratoria Referencyjne (EURL) oraz Międzynarodowy Związek Oceny Nasion (ISTA).

DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

- 127 466 próbek roślin, produktów roślinnych i podłoży uprawowych (173 851 analiz) przebadano w kierunku obecności agrofagów
- 31 207 próbek (74 879 analiz) poddano badaniom w zakresie laboratoryjnej oceny materiału siewnego
- 2 587 próbek materiału roślinnego (35 652 analizy) przebadano w ramach kontroli upraw pod kątem obecności modyfikacji genetycznych
- 650 próbek owoców i warzyw (2 754 analizy) poddano badaniom pod kątem obecności pozostałości środków ochrony roślin

- RLF - REFERENCYJNE LABORATORIUM FITOSANITARNE
- LBGMO - LABORATORIUM BADANIA GMO
- LBPŚOR - LABORATORIUM BADANIA POZOSTAŁOŚCI ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN
- RLN - REFERENCYJNE LABORATORIUM NASIENNE
- OCL - ODDZIAŁ CENTRALNEGO LABORATORIUM
- PZ - PRACOWNIA ZAMIEJSCOWA
- 🌽 - LABORATORYJNA OCENA NASION
- 🌿 - BADANIA FITOSANITARNE

- W 2024 r. Referencyjne Laboratorium Fitosanitarne potwierdziło kompetencje w zakresie wykrywania i identyfikacji agrofagów kwarantannowych oraz regulowanych agrofagów nie kwarantannowych, uzyskując zadowalające wyniki w 10 badaniach biegłości oraz porównaniach międzylaboratoryjnych zorganizowanych przez Europejskie Laboratoria Referencyjne oraz GEVES.
- Referencyjne Laboratorium Nasienne potwierdziło kompetencje w zakresie oceny laboratoryjnej materiału siewnego i nasion uczestnicząc w międzynarodowych badaniach biegłości ISTA.
- Referencyjne Laboratorium Fitosanitarne rozszerzyło zakres akredytacji o kolejne metody badawcze (9 metod opartych na technikach biologii molekularnej, w tym metoda określania przynależności taksonomicznej agrofagów na podstawie analizy bioinformatycznej sekwencji nukleotydowych).
- Laboratoria referencyjne pełniąc rolę koordynującą działalność diagnostyczną Oddziałów Centralnego Laboratorium przeprowadziły szkolenia i warsztaty dotyczące diagnostyki agrofagów (dla 211 pracowników) oraz w zakresie oceny jakości materiału siewnego (dla 54 osób).
- Referencyjne Laboratorium Nasienne, dzięki wykorzystaniu mikroskopu cyfrowego w rutynowych działaniach, usprawniło proces identyfikacji nasion na podstawie porównywania cech obserwowanych pod mikroskopem z obrazami zawartymi w bazie danych.
- Laboratorium Badania GMO w celu zapewnienia sprawnej realizacji planu kontroli upraw na 2024 r. rozszerzyło zakres akredytowanych badań o wykrywanie i identyfikację nowych linii transgeniczných, opartych na łańcuchowej reakcji polimerazy w czasie rzeczywistym – Real-time PCR.
- Laboratorium Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin wprowadziło do oznaczeń i objęło zakresem akredytacji 22 nowe substancje czynne środków ochrony roślin.

- Zgodność wykonywanych badań z obowiązującymi procedurami badawczymi w LBPŚOR oraz LBGMO została potwierdzona zadowalającymi wynikami badań biegłości zorganizowanych przez podmioty komercyjne.
- Dzięki stałemu zaspokajaniu potrzeb laboratoriów w zakresie uzupełniania czy wymiany specjalistycznego wyposażenia, doskonalone są warunki prowadzenia badań, z uwzględnieniem możliwości wdrażania nowych metod badawczych.

W roku 2024 kontynuowano realizację „Strategii Rozwoju PIORiN na lata 2022–2027” - kluczowego dokumentu zarządczego zatwierdzonego przez Kierownictwo Głównego Inspektoratu w 2022 roku. Uporządkowanie celów i zadań ułatwia realizację obowiązków ustawowych oraz wspiera rozwój organizacyjny Inspekcji. Strategiczne podejście wzmacnia możliwości instytucjonalne, ułatwia planowanie budżetowe i pozwala lepiej odpowiadać na nowe wyzwania.

Podejmowano kolejne kroki zmierzające do systematycznego wdrażania innowacyjnych rozwiązań, które czynią pracę Inspekcji bardziej efektywną i odpowiadającą na zmieniające się potrzeby producentów oraz wymogi międzynarodowych rynków. Rozszerzano wykorzystanie nowoczesnych technologii, które przekładają się na wzrost konkurencyjności polskich produktów roślinnych – m.in. poprzez lepsze reagowanie na wymagania fitosanitarne partnerów handlowych z nowych kierunków eksportowych.

W ramach upowszechniania i zarządzania innowacjami kontynuowano wdrażanie „**Ekosystemu Innowacji w PIORiN**”, którego zasady zostały określone w Zarządzeniu nr 1/2023 Głównego Inspektora oraz poprzez działalność **Rady ds. Innowacji**, powołanej Zarządzeniem nr 4/2023. Rada realizowała zadania związane z oceną propozycji projektów innowacyjnych. Dodatkowo, Rada zajmowała się m.in. oceną potencjału wdrażanych rozwiązań i konsultacjami z jednostkami terenowymi.

Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań odbywa się etapowo. W 2024 r. kontynuowano rozwój i szkolenia związane z zastosowaniem bezzałogowych statków powietrznych (BSP) w zadaniach Inspekcji. Zwiększono liczbę przeszkolonych operatorów dronów, a flota BSP została rozbudowana o kolejne jednostki. Bezzałogowe statki powietrzne wykorzystywane są już nie tylko do oceny polowej plantacji nasiennej, ale również przy pobieraniu prób z trudno dostępnych terenów, a także przy kontrolach przestrzegania przepisów dotyczących izolacji przestrzennej upraw.

Stopniowo kolejne Inspektoraty wdrażają to innowacyjne rozwiązanie. Corocznie organizowane są szkolenia doskonalące pracę z użyciem BSP oraz służące wymianie doświadczeń pomiędzy województwami. Obecnie pracownicy Inspekcji

pracują także nad wykorzystaniem BSP podczas wykonywania innych zadań, m.in. pobierania prób wody czy nawozów z miejsc trudnodostępnych, a także stosowania i zakresu środków ochrony roślin. Na koniec roku 2024 Inspekcja dysponowała flotą **56 BSP** i posiadała **117** przeszkolonych pilotów dronów.

W 2024 roku, podobnie jak w latach poprzednich, Kierownictwo Inspekcji prowadziło strategiczne działania mające na celu dywersyfikację źródeł finansowania – poprzez aktywne poszukiwanie środków zewnętrznych oraz optymalizację kosztów działalności. Złożono wnioski o dofinansowanie projektów w ramach następujących działań:

- **Centrum Projektów Polska Cyfrowa (FERC 2.1)** – na e-usługi publiczne,
- **NFOŚiGW** w ramach konkursu – FENX.01.01 na termomodernizację 11 budynków GIORiN,
- **WFOŚiGW** - w ramach konkursów dla jednostek PJB m.in. na działania związane z OZE, termomodernizacją, edukacją ekologiczną i innymi.

W 2024 roku na terenie Centralnego Laboratorium GIORiN w Toruniu, przy ul. Żwirki i Wigury 73, zrealizowano projekt budowy gruntowej instalacji fotowoltaicznej o mocy 49–50 kWp. Inwestycja ta została dofinansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu kwotą 137 000 PLN, przy całkowitym koszcie projektu wynoszącym 227 000 PLN.

INNOWACJE W INSPEKCJI

Celem tej inwestycji jest wspieranie transformacji energetycznej poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, co przyczynia się do zmniejszenia emisji CO² oraz obniżenia kosztów energii elektrycznej w działalności Centralnego Laboratorium.

W 2024 roku rozbudowano również centralne **repozytorium plików PIORiN** – wspólną przestrzeń w chmurze, umożliwiającą szybki i bezpieczny dostęp do dokumentów dla wszystkich jednostek organizacyjnych. Usprawniono zarządzanie uprawnieniami użytkowników oraz wprowadzono mechanizmy zapewniające wysoką jakość i bezpieczeństwo przechowywanych danych. Narzędzie to przyczynia się do poprawy komunikacji wewnętrznej oraz zwiększenia efektywności operacyjnej.

Wdrożone innowacje:

- Uruchomienie w pełni funkcjonującego systemu informatycznego **diagnostyka.piorin.gov.pl**, dostępnego z przeglądarki internetowej oraz urządzeń mobilnych, dla inspektorów WIORiN z modułem do rejestrowania informacji o pobranych próbach pod kątem materiałów GMO. System ten umożliwia wygenerowanie protokołu pobrania próby oraz przekazanie informacji o tej próbie bezpośrednio do systemu informatycznego LIMS.
- Przeniesienie z formy papierowej do rejestru cyfrowego, zezwoleń na stosowanie środków ochrony roślin (**tzew. baza zezwoleń**). Rejestr dostępny jest z przeglądarki internetowej oraz urządzeń mobilnych dla wszystkich pracowników WIORiN. System ten został uruchomiony i jest wykorzystywany przez pracowników PIORiN.
- Wprowadzenie **narzędzia online do przeprowadzania egzaminów** dla podmiotów ubiegających się o upoważnienie do samodzielnego wystawiania paszportów roślin. Narzędzie to zastąpiło dotychczasową formę papierową egzaminu.
- W ramach Ekosystemu Innowacji w PIORiN, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy w 2024 r. dokonał zakupu sprzętu umożliwiającego automatyczne pobieranie próbek gleby do celów fitosanitarnych.

■ Automatyczny próbobierz glebowy zamontowany na pojeździe terenowym typu pick-up jest obecnie wykorzystywany w WIORiN w Bydgoszczy do pobierania próbek gleby do badań pod kątem występowania agrofagów kwarantannowych z pól przeznaczonych pod uprawę bulw ziemniaka. Wdrożenie do pracy w Inspekcji automatycznego próbobierza glebowego, szczególnie na polach o większych arealach, przynosi wiele korzyści. Na przełomie roku 2024/2025 pracownicy WIORiN Bydgoszcz przy zastosowaniu ww. sprzętu dokonali pobrania próbek gleby z powierzchni 220 hektarów. Dotychczas próby pobierano na terenie powiatów Tuchola, Sępólno Krajeńskie, Lipno, Toruń, Bydgoszcz.

Strategia rozwoju Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa zakłada przede wszystkim stałe wdrażanie innowacyjnych rozwiązań, które uczynią pracę Inspekcji efektywniejszą, a jednocześnie pozwolą jej wyjść naprzeciw oczekiwaniom wszystkich potencjalnych beneficjentów. Wprowadzanie nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań w różnych obszarach stanowi jeden z kluczowych priorytetów Kierownictwa Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

12 MAJA - MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZDROWIA ROŚLIN

Rok 2020 został ogłoszony przez Organizację Narodów Zjednoczonych, Międzynarodowym Rokiem Zdrowia Roślin. Hasło przewodnie tego całorocznego święta brzmiało: „Chroniąc rośliny, chronisz życie”.

Obchody Międzynarodowego Roku Zdrowia Roślin były niepowtarzalną okazją do przypomnienia, że rośliny są bardzo ważne dla naszego życia i jak wiele im zawdzięczamy. Pomogły zwrócić uwagę, że ochrona zdrowia roślin może przyczynić się do wyeliminowania głodu, zmniejszenia ubóstwa, ochrony środowiska i pobudzenia rozwoju gospodarczego. Coroczne święto zdrowia roślin - obchodzone 12 maja - stało się doskonałym utrwaleniem idei Międzynarodowego Roku Zdrowia Roślin i kontynuacją uzyskanych efektów. PIORiN od 2022 roku jest zaangażowana w obchody Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin, które uznaje za swoje patronalne święto.

Inspekcja, która na co dzień stoi na straży zdrowia roślin, włącza się oczywiście we wszystkie działania związane ze zdrowiem roślin, inicjowane przez różne środowiska. Zadania realizowane przez PIORiN mają na celu zmniejszenie zagrożenia ze strony organizmów szkodliwych, eliminację negatywnych skutków wynikających z wymiany handlowej i stosowania środków ochrony roślin oraz nadzór nad produkcją materiału siewnego w pełni spełniającego wymagania zdrowotne i jakościowe.

Zadania i cele Inspekcji osiągane są poprzez prowadzenie działalności kontrolnej i diagnostycznej, jak również poprzez szeroko zakrojoną działalność edukacyjną nakierowaną na podnoszenie wiedzy z zakresu ochrony roślin i nasiennictwa.

W 2024 roku we wszystkich placówkach Inspekcji pojawiły się nowe rośliny. Pracownicy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin zadbali o piękne kwiaty doniczkowe w pomieszczeniach biurowych, ale również ozdobili swoje otoczenie kwiatami jednorocznymi, ziołami, bylinami oraz krzewami wieloletnimi. Do pomocy zaangażowali się również uczniowie okolicznych szkół.

**MIĘDZYNARODOWY
DZIEŃ
ZDROWIA ROŚLIN**

PASIEKA EKSPERYMENTALNA GIORIN W WARUNKACH MIEJSKICH

Pszczoły to pracowite małe stworzenia, które odgrywają znaczącą rolę w utrzymaniu zdrowego środowiska. Jako ważne zapylacze są niewidzialnym biciem serca napędzającym różnorodność biologiczną i umożliwiającym rozmnażanie się większości roślin stanowiących podstawę naszego ekosystemu.

Jednakże ich istnieniu zagraża wiele czynników, od zmian klimatycznych po niewłaściwe stosowanie pestycydów.

Ograniczenie populacji pszczół może mieć katastrofalne skutki nie tylko dla otaczającego nas naturalnego piękna, ale przede wszystkim dla produkcji żywności, od której jesteśmy zależni. Ochrona tych niestrudzonych pracowników to nie tylko kwestia ochrony środowiska.

Z roku na rok przybywa w obszarach miejskich pasiek eksperymentalnych umożliwiających obserwacje pszczół w warunkach miejskich. Od 8 lat Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa uczestniczy w projekcie eksperymentalnego chowu pszczół w warunkach miejskich. Na posesji Centralnego Laboratorium GIORiN w Toruniu prowadzona jest pasieka składająca się z sześciu uli, a pożytek dla pszczół stanowią drzewa i krzewy owocowe i rośliny warzywne, uprawiane w celu zapewnienia tzw. próbek zerowych do badań warzyw i owoców na obecność pozostałości środków ochrony.

Dodatkowo wysiewane są nasiona roślin zielnych, takich jak: szalwia lekarska, lawenda, tymianek oraz roślin rolniczych w tym gorczyca, koniczyna i facelia. Praca rodzin pszczelich zapewnia większą skuteczność zapylania kwiatów roślin testowych, a dzięki temu ich wyższe plony. Fachową opiekę nad pasieką sprawuje Regionalny Związek Pszczelarski w Toruniu, który dba o zdrowie pszczelich rodzin, systematycznie monitorując ich zachowanie i gwarantując pełne bezpieczeństwo otoczenia. Aktywność pszczół jest obserwowana dzięki kamerze zainstalowanej przy otworze wylotowym jednego z uli, a obraz z niej jest przesyłany na ogólnodostępną stronę internetową Inspekcji.

